

Анна Косован

Науковий керівник – доц. Біленкова Л. М.

Розвиток лідерського потенціалу майбутнього вчителя Нової української школи

В умовах НУШ у системі освіти особливої значущості набувають дослідження розвитку лідерських якостей майбутнього вчителя. Сучасна освіта висуває нові вимоги до професійної діяльності сучасного вчителя, можливостей, засобів та шляхів його фахової ідентифікації й кар'єрної актуалізації. Саме на даний час як ніколи стають затребуваними молоді, знаючі, енергійні, ініціативні вчителі-лідери, здатні згуртувати навколо себе учнів, чітко і зрозуміло формулювати перед ними завдання, підтримати у важкі хвилини та вести за собою на досягнення нових результатів. Простір НУШ висуває нові вимоги до особистості майбутнього вчителя та передбачає формування педагога нового покоління з креативним типом мислення.

Вивченням феномену лідерства, з'ясуванням його природи і умов формування лідерського потенціалу займалися І. Волков, В. Гончаров, Є. Кузьмін, Н. Мараховська, Б. Паригін, Л. Уманський. Розвиток особистісних якостей лідера досліджували Д. Алфімов, Ф. Ільясов, А. Сосланд та ін. Науковцями зроблено класифікацію лідерства (Т. Бендас, І. Яценко), вивчено співвідношення лідерства й керівництва (Б. Паригін, О. Савельєва), охарактеризовано стилі лідерської діяльності вчителя (С. Гармаш, І. Полонський, О. Уманський та ін.).

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості. Відповідно, одним із важливих завдань у підготовці висококваліфікованого вчителя у НУШ є розвиток лідерського потенціалу. Адже розвиток лідерських якостей у майбутнього вчителя – це формування активного ставлення до життєдіяльності в суспільстві, здатності рефлексувати, впливати на інших, перетворюючи їх в однодумців, спрямовуючи спільні зусилля на досягнення загальних соціально – значущих цілей, усвідомлення власних

цінностей та установок [1].

Уявлення про лідерський потенціал формуються у майбутніх вчителів початкових класів більше на основі особистісного досвіду (включення в лідерство або спостереження за іншими лідерами). Тому формування лідерських якостей майбутніх учителів початкових класів НУШ передбачає створення відповідних педагогічних ситуацій та вправ, спрямованих на розвиток мотивації бути лідером, розширення знань про лідерський потенціал в педагогічній діяльності, розвиток та залучення лідерських умінь у власний досвід, дотримання стійкої лідерської позиції [3, с. 43].

Саме впровадження у професійну підготовку вправ для розвитку даних якостей, за допомогою яких відпрацьовуються навички демократичної поведінки, виступів перед аудиторією сприяє виявленню лідерських здібностей.

Отже, лідерський потенціал – динамічне професійно-особистісне утворення, яке формується в процесі фахової підготовки у педагогічному закладі вищої освіти. У більшості майбутніх учителів розвиток лідерського потенціалу визначається схильністю шукати у власних особистісних параметрах: мотивації, прагненні до постійного самовдосконалення та ін. Суттєвою ознакою лідерського потенціалу майбутнього вчителя є здатність стимулювати інших до діяльності та подолання перешкод на шляху досягнення поставленої мети.

Список літератури

1. Гузар О. Теоретичні основи формування компетентності комунікативного лідера. *Міжнародний науковий журнал «Університети і лідерство»*. Київ: Інститут вищої освіти НАПН України. 2017.
2. Збірник наукових праць IV Всеукраїнської науково-практичної конференції. 18 травня 2020р., м. Київ. Київ, 2020. 132 с.
3. *Культура і компетентність сучасного вчителя-лідера*: матеріали обласного науково-практичного семінару, присвяченого 290-річчю з дня народження Г.С.Сковороди. Укладачі: Л. В. Литвинюк, Т. О. Бондар. Полтава : ПОППО. 2012. 84 с.